

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 190/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Cívik Legal s.r.o., Seberínho 6C, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 11Er/1191/2016-864 z 20. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 27. decembra 2024, na výzvu ústavného súdu doplnenou 6. marca 2025 o dátum narodenia sťažovateľa a právne zastúpenie advokátom, domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) výrokom II uznesenia okresného súdu č. k. 11Er/1191/2016-864 z 20. septembra 2024 (ďalej aj „exekučný súd“) v časti týkajúcej sa ďalších trov exekúcie súdneho exekútora vo výške 1 509,95 eur (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť vo výroku II v časti, ktorou exekučný súd námietkam povinného proti upovedomeniu o ďalších trovách exekúcie súdneho exekútora vo výške 1 509,95 eur vyhovel, vrátiť vec v tejto časti exekučnému súdu na ďalšie konanie a priznať sťažovateľovi náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľa

2. Sťažovateľ ako súdny exekútor bol poverený vykonaním exekúcie na vymożenie nepenažného plnenia – povinnosti vypratať nehnuteľnosť a na vymożenie trov konania vedenej pod sp. zn. EX 11334/16 v režime tzv. starých exekúcií, t. j. exekučných konaní podľa Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017. Uvádza, že „*povinný v čase vypratávania nehnuteľnosti v tomto smere zostal pasívny (po čase následne až obštrukčný), oprávnený si zabezpečil samotné fyzické a technické vypratanie nehnuteľnosti sám (resp. prostredníctvom tretej osoby), avšak na trovy povinného, nakoľko sa jedná v danom prípade o zastupiteľné plnenie*“. Takto vzniknuté ďalšie trovy oprávneného boli sťažovateľom, ako sám uvádza, premietnuté do upovedomenia o ďalších trovách exekúcie z 25. februára 2021 v zmysle § 202 Exekučného poriadku vo výške 5 450,14 eur, spolu s trovami súdneho exekútora vo výške 26,57 eur, o ktorých boli účastníci exekučného konania upovedomení. Proti upovedomeniu o ďalších trovách exekúcie povinný podal námietky, ktoré súd právoplatne zamietol uznesením z 19. novembra 2021, z čoho sťažovateľ odvodzuje, že oprávnenému vznikol v exekučnom konaní penažný nárok z titulu ďalších trov exekúcie vo výške 5 450,14 eur.

3. Následne sťažovateľ vydal 22. februára 2023 upovedomenie o ďalších trovách exekúcie v celkovej výške 2 838,72 eur s DPH predstavujúcich

- ďalšie trovy exekúcie oprávneného predstavujúce trovy právneho zastúpenia oprávneného v celkovej výške 770,70 eur s DPH,

- ďalšie trovy exekúcie súdneho exekútora v celkovej výške 2 068,02 eur s DPH predstavujúcej odmenu exekútora z penažnej pohľadávky oprávneného vo výške 1 244,50 eur + DPH (20 % odmena zo sumy ďalších trov exekúcie oprávneného predstavujúcich sumu 5 450,14 eur a 770,70 eur, spolu 6 220,84 eur), odmeny za zriadenie exekučného záložného práva vo výške 132,76 eur a hotových výdavkov v sumách poštového 37,30 eur + DPH, nákladov na znalecký posudok 295,00 eur + DPH, cestovných nákladov 11,81 eur + DPH, náhrady za stratu času 1,98 eur + DPH.

4. Proti upovedomeniu o ďalších trovách exekúcie z 22. februára 2023 povinný podal námietky, o ktorých exekučný súd rozhodol napadnutým rozhodnutím (po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom na nové rozhodnutie) tak, že vo výroku II súd námietkam povinného proti ďalším trovám exekúcie v časti trov exekúcie oprávneného vo výške 252,05 eur a v časti trov exekúcie súdneho exekútora vo výške 1 509,95 eur vyhovel, vo výroku III námietky proti ďalším trovám vo zvyšnej časti zamietol. Proti výroku II sťažovateľ podal v súlade s poučením exekučného súdu odvolanie, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 11CoEk/30/2024-1012 z 27. novembra 2024 odmietnuté výrokom II. Napadnuté rozhodnutie v časti sťažovateľom napádaného výroku II týkajúceho sa ďalších trov exekúcie sťažovateľa nadobudlo právoplatnosť 25. októbra 2024.

5. Súd teda vyhovel námietkam povinného v časti 20 % odmeny exekútora vo výške 1 244,50 eur počítanej zo sumy 6 220,84 eur a v časti hotových výdavkov vo výške 11,81 eur + DPH a 1,98 eur + DPH, keďže podľa názoru exekučného súdu súdny exekútor tieto výdavky nepreukázal. Napadnuté rozhodnutie v časti týkajúcej sa odmeny exekútora z penažnej sumy 6 220,84 eur odôvodnil tým, že súdny exekútor bol poverený vykonaním exekúcie na vymożenie

nepeňažnej povinnosti, preto mu patrí nárok na odmenu z nepeňažnej exekúcie vypratáním nehnuteľnosti vo výške 165,97 eur za každú vypratánú nehnuteľnosť alebo jej časť, a nie odmena 20 % z ďalších trov oprávneného predstavujúcich náklady na náhradné uspokojenie oprávneného vo výške 5 450,14 eur. Vo vzťahu k odmene 20 % počítanej zo sumy 770,70 eur (ďalšie trovy právneho zastúpenia oprávneného) exekučný súd uvádza, že súdny exekútor nepreukázal, že túto pohľadávku aj skutočne vymohol, pričom odmena sa viaže k vymoženej sume, nie k vymáhanej, kde sa k predmetnej interpretácii zákona prikláňa aj súdna prax.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že trovy oprávneného (ďalšie trovy oprávneného predstavujúce náklady na náhradné uspokojenie oprávneného vo výške 5 450,14 eur) predstavujú peňažnú pohľadávku, ktorá tvorí predmet exekúcie a ktorá sa ničím neodlišuje od trov právneho zastúpenia oprávneného vzniknutých v priebehu exekučného konania oprávnenému, a teda exekútorovi patrí z týchto trov oprávneného (a preto rovnako aj z trov oprávneného predstavujúcich náklady na vypratanie nehnuteľnosti) odmena 20 % v zmysle predpisov účinných do 31. marca 2017. O uvedené sumy sa totiž navyšuje pohľadávka oprávneného, ktorú musí exekútor od povinného vymôcť.

7. Podľa názoru sťažovateľa je exekúcia aktuálne vedená už len na vymoženie peňažného plnenia, ktorého súčasťou sa stali aj ďalšie trovy oprávneného ako peňažná pohľadávka, preto sa exekúcia v súčasnosti spravuje ustanoveniami Exekučného poriadku o uspokojení práv na peňažné plnenie, a z uvedeného sa pre určenie a samotný výpočet trov exekúcie súdneho exekútora použijú ustanovenia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „vyhláška“) podľa prvého oddielu druhého dielu (Odmena za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie (§ 4 – § 6), tretieho dielu (Náhrada hotových výdavkov (§ 22) a štvrtého dielu (Náhrada za stratu času (§ 23)). Sťažovateľ v ďalšom argumentuje právnou úpravou trov exekúcie v znení účinnom do 31. marca 2017, osobitne vo vzťahu k zastupiteľnému plneniu realizovanému oprávneným na trovy povinného, poukazuje na rozhodovacia prax súdov v otázke trov exekúcie, ako aj na názory odbornej verejnosti, pritom zastáva názor, že táto pohľadávka je peňažnou pohľadávkou, vo vzťahu ku ktorej prináleží exekútorovi odmena z peňažného plnenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa smeruje k porušeniu práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), na rovnosť účastníkov (čl. 47 ods. 3 ústavy) a na ochranu majetku (čl. 1 dodatkového protokolu) rozhodnutím exekučného súdu vo výroku o ďalších trovách exekúcie sťažovateľa ako súdneho exekútora, ktoré je podľa jeho názoru arbitrárne, neudržateľné, svojvoľné a nepreskúmateľné.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

9. Ústavný súd zdôrazňuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity nie je vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový

stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015, I. ÚS 15/2025).

10. V zmysle uvedeného sa ústavný súd zameril na posúdenie otázky, či napadnuté rozhodnutie spĺňa požiadavky kladené na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to s ohľadom na limity ústavného prieskumu napadnutého rozhodnutia, a či aplikácia noriem exekučným súdom je z ústavného hľadiska udržateľná.

11. Zásadná časť argumentácie sťažovateľa sa týka námietok smerujúcich k vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Sťažovateľ formuluje výhrady k právnemu posúdeniu exekučným súdom zistenému skutkovému stavu, ako aj výhrady k odôvodneniu napadnutého rozhodnutia.

13. Exekučné konanie je súčasťou práva na súdnu ochranu. Jeho účelom je dosiahnuť splnenie povinnosti, ktorá povinným nebola rešpektovaná a splnená dobrovoľne, a to zásahom do majetkovej a osobnej sféry jednotlivca, za súčasného rešpektovania práv povinného a tretích osôb dotknutých exekúciou. Pri voľbe spôsobu vykonania exekúcie je potrebné diferencovať medzi povinnosťami znejúcimi na peňažné plnenia a povinnosťami znejúcimi na iné ako peňažné plnenie. Nepeňažné povinnosti súdny exekútor vymáha (v exekúciách vedených podľa predpisov účinných do 31. marca 2017) osobitnými, taxatívne vymedzenými spôsobmi podľa § 63 ods. 4 Exekučného poriadku, procesným postupom tam upraveným v § 180 a nasl. Exekučného poriadku. V súdnej veci bola predmetom exekúcie povinnosť vypratáť nehnuteľnosť. Procesný postup pre exekúciu vypratávaním nehnuteľnosti je upravený v § 181 až § 183 Exekučného poriadku (§ 184 a § 185 upravujú špecifiká vypratania bytu), pričom tento spôsob nepredpokladá možnosť oprávneného uspokojiť sa na trovy povinného, naopak, vypratanie nehnuteľnosti zabezpečuje súdny exekútor. Aj vzhľadom na uvedené právna úprava nepočíta s trovami oprávneného vzniknutými v priebehu tohto spôsobu vykonania exekúcie, ako je tomu pri exekúcii odobratím veci alebo cenných papierov (§ 188 ods. 1) či exekúcií uskutočnením prác a výkonov majúcich charakter zastupiteľného plnenia (§ 191 ods. 4). Preto nemožno prisvedčiť sťažovateľovi, že trovy oprávneného na vypratanie nehnuteľnosti sú výdavkami, ktorých vymáhanie v predmetnom exekučnom konaní predstavuje pohľadávku oprávneného, ku ktorej prislúcha odmena z peňažného plnenia v zmysle vyhlášky. Ústavný súd teda uzatvára, že v tejto časti nevzhliadol taký výklad právnej normy, ktorý by atakoval porušenie sťažovateľom namietaných práv, a stotožňuje sa s argumentáciou exekučného súdu, že v súdnej veci sťažovateľovi prináleží odmena z nepeňažného plnenia. Súčasne dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nevykazuje žiadne známky arbitrárnosti, neudržateľnosti či nepreskúmateľnosti.

14. K sťažovateľom namietanému vyhovenu námietkam povinného vo vzťahu k odmene počítanej z trov právneho zastúpenia vzniknutých v priebehu exekúcie ústavný súd konštatuje, že rovnako

neidentifikoval aplikáciu právnej normy a jej výklad, ktorý by vykazoval známky arbitrárnosti, neudržateľnosti či nepreskúmateľnosti, keď právo na odmenu z peňažného plnenia exekučný súd viaže až na reálne vymożenie peňažného plnenia. Sťažovateľ v pozícii súdneho exekútora si odmenu môže uplatniť po úspešnom vymožení ďalších trov právneho zastúpenia oprávneného.

15. Sťažovateľom namietané nepriznanie cestovných náhrad 11,81 eur + DPH a náhrady za stratu času 1,98 eur + DPH neobstojí. Podľa tvrdenia exekučného súdu sťažovateľ ich vyúčtovanie nepreukázal exekučnému súdu, čo žiadnym spôsobom nevyvracia samotný sťažovateľ v rámci sťažnostnej argumentácie, keď bez ďalšieho uvádza, že vyúčtovanie tvorí súčasť exekučného spisu a tvorilo podklad na vypracovanie upovedomenia o ďalších trovách exekúcie. Navyše, sťažovateľom namietané rozhodnutie o cestovných náhradách a náhrade za stratu času sa týka bagatelnej sumy, čím nedosahuje ústavnoprávny rozmer, a to ani v prípade, ak by ústavný súd dospel k záveru o pochybení exekučného súdu, k čomu však podľa názoru ústavného súdu nedošlo.

16. Ústavný súd s ohľadom na už uvedené dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu:

17. Sťažovateľ namieta, že napadnutým výrokom uznesenia exekučného súdu došlo aj k porušeniu jeho základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

18. Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu absentuje v ústavnej sťažnosti sťažnostná argumentácia zakladajúca dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na rovnosť účastníkov konania a na ochranu majetku. Osobitne poukazuje na tú skutočnosť, že namietané porušenie čl. 1 dohovoru sa nepremietlo do petitu ústavnej sťažnosti, kde sa sťažovateľ domáha len vyslovenia porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na rovnosť účastníkov, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v pozícii exekútora má v súvislosti s rozhodovaním o trovách exekúcie postavenie účastníka exekučného konania. Len z uvedeného a z toho, že exekučný súd rozhodol o trovách exekúcie sťažovateľa spôsobom, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, však nemožno odvodiť porušenie práva sťažovateľa na rovnosť.

19. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre absenciu náležitostí ústavnej sťažnosti stanovených zákonom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu